

- 1. Corresponding Author*, Department of Mathematics, Faculty of Sciences, Bu-Ali Sina University, Hamedan, Iran. E-mail: m.mirzapour@basu.ac.ir
- 2. Reactor and Nuclear Safety Research School, Nuclear Science & Technology Research Institute (NSTRI), E-mail: amovafeghi@aeoi.org.ir
- 3. Department of Physics, Imam Khomeini International University, Qazvin, Iran. E-mail: yahaghi@sci.ikiu.ac.ir

Article Information:

Research Article Received 20 Oct. 2023 Revised 25 January 2023 Accepted 15 Feb. 2023 Keywords: Nondestructive testing, Gamma Radiography, Image processing, weighted anisotropic—

isotropic total variation.

ABSTRACT

Industrial gamma radiography is used to test the defect of thick pipes in the oil and gas industry. Due to the high energy of the gamma sources used in radiography, the permeability is high in parts with a thickness of several inches and gives a good image of the internal characteristics of the pipe. Due to various factors such as the scattering of gamma rays and the stages of emergence and proofing of the film, the recorded image is usually blurred. The resolution and contrast of radiographic images have an important rule for precise interpretation and better defect detection. Different methods of image processing, both in the frequency and spatial domains, can be useful for improving the quality of radiographs. Various types of total variation-based methods have been used to improve the quality of images in different types of image processing problems. In this research, the weighted isotropic-anisotropic total variation method (WAITV) has been used to process and improve the contrast of radiographic images. This method works based on horizontal and vertical differential operators and isotropic and anisotropic conversion functions and provides fast algorithmic coefficients for optimization using the alternating path method. This algorithm was applied to 24 prepared radiographic images and the original and processed images were evaluated by experts. The results of the evaluation show that, according to specialists, the use of the WAITV method has an effect of 10 to 20% in improving the contrast of radiographic images. In general, the edges of the images are sharper, and different regions such as IQI lines and defects are better seen in the processed images. Experts also emphasize that due to the changes in brightness in the pixels and the possibility of creating false defects, the use of this method and other processing methods can only be interpreted when compared with the original radiographic image.

Cite this article: Mirzapour, M., Movafeghi, A., & Yahaghi, E. (2023). Investigating the defects of gas pipes with industrial gamma radiography method and weighted anisotropic–isotropic total variation. *Journal of Nondestructive Testing Technology*, 3 (3), 47-55. http://doi.org/10.30494/JNDT.2024.421117.1131

بررسی عیوب لولههای گاز با روش پر تونگاری صنعتی گاما و وردش همسان گرد- ناهمسان گرد وزندار

مهدی میرزاپور ' 🖾 ، امیر موافقی'، عفت یاحقی 🖁

m.mirzapour@basu.ac.ir نویسنده مسئول، گروه ریاضی، دانشکده علومپایه، دانشگاه بوعلی سینا، همدان، ایران. ایران. همدان، ایران. مسئول، گروه ریاضی، پژوهشگاه علوم و فنون هستهای، تهران، ایران. رایانامه: amovafeghi@aeoi.org.i
 ۳. گروه فیزیک، دانشگاه بینالمللی امام خمینی (ره)، قزوین، ایران، رایانامه: yahaghi@sci.ikiu.ac.ir

اطلاعات مقاله:	یکی از روشهای مهم برای بررسی آسیبهای لولههای ضخیم در صنعت گاز و نفت استفاده
مقاله پژوهشی	از پرتونگاری صنعتی گاما است. به علت انرژی بالای چشمههای گاما در پرتونگاری، نفوذپذیری
تاریخ دریافت:	آنها در قطعات تا ضخامت حدود چند اینچ است و تصویر مناسبی از مشخصات داخلی لوله
14.7/.7/78	میدهد. بر اثر عوامل مختلفی مانند پراکندگی ذاتی پرتو گاما و مداخلات مراحل ظهور و ثبوت
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۱۱/۰۵	فیلم، تصویر ثبت شده معمولاً مات شدگی دارد. کنتراست (تباین) و قدرت تفکیک تصاویر
تاريخ پذيرش:	پرتونگاری نقش مهمی در تفسیر دقیق فیلمهای پرتونگاری و شناسائی عیوب دارند. روشهای
14.1/1/78	مختلف پردازش تصویر اعم از حوزه فرکانس و مکان میتوانند برای بهبود تباین پرتونگارهها
كليدواژگان:	مفید باشند. روش وردش یکی از متداول ترین روشهای پردازش تصویر است. انواع مختلفی از
آزمونهای غیرمخرب،	روشهای مبتنی بر وردش برای بهبود کیفیت تصاویر در مسائل مختلف پردازش تصویر مورد
پرتونگاری گاما،	استفاده قرار گرفته است. در این تحقیق از روش وردش همسانگرد- ناهمسانگرد وزندار
پردازش تصویر،	(WAITV) برای پردازش و بهبود تباین تصاویر پرتونگاری استفاده شده است. این روش بر
روش وردش همسانگرد-	اساس عملگرهای تفاضل افقی و عمودی و تابع وردش همسانگرد وردش ناهمسانگرد عمل
ناهمسانكرد وزندار	میکند و از روش مسیر متناوب ضرایب الگوریتمی سریع را برای بهینه سازی ارائه میدهد.
	این الگوریتم بر روی ۲۴ تصویر پرتونگاری تهیه شده اعمال شد و تصاویر اصلی و پردازش
	شده توسط متخصصین پرتونگاری صنعتی که در جوشکاری لولههای نفت و گاز مهارت دارند،
	ارزیابی شدهاند. نتایج ارزیابی نشان میدهد که از نظر این متخصصین استفاده از روش
	WAITV در بهبود تباین تصاویر پرتونگاری بین ۱۰ تا ۲۰ درصد بهبود داشته است. در کل
	لبههای تصاویر تیزتر شده و نواحی مختلف مانند خطوط IQI و عیوب در تصاویر پردازش شده
	بهتر دیده میشوند. همچنین این متخصصین تأکید میکنند که با توجه به تغییرات روشنایی
	در پیکسلها و امکان ایجاد عیوب دروغین استفاده از این روش و روشهای دیگر پردازش تنها
	در صورت مقایسه با تصویر پرتونگاری اصلی قابل تفسیر است.

استناد: میرزاپور، مهدی؛ موافقی، امیر؛ و یاحقی، عفت. (۱۴۰۲). بررسی عیوب لولههای گاز با روش پرتونگاری صنعتی گاما و وردش همسان گرد-ناهمسان گرد وزندار. *مجله فناوری آزمونهای غیرمخرب*، ۳ (۳)، ۵۵-۴۷. http//doi.org/10.30494/JNDT.2024.421117.1131

۱- مقدمه

پرتونگاری صنعتی یا پرتو گاما یک روش مهم تصویربرداری غیرمخرب است که برای بررسی و تشخیص نقاط ضعف و عيوب در جوشها و قطعات فلزى استفاده می شود. این روش غیر مخرب در بسیاری از صنایع مانند جوشکاری، نفت و گاز، پتروشیمی و ساخت و ساز استفاده شده و برای تشخیص عیوب و نقاط ضعف در لولهها، قطعات فلزی و سازههای بزرگ بکار میرود. در این روش، از منابع تابش گاما مانند کبالت-۶۰، ایریدیم-۱۹۲ یا ایزوتوپهای گامازای دیگر استفاده می شود. در جوشکاری، پرتونگاری گاما به عنوان یک روش ارزان و سریع برای تشخیص عیوب جوش استفاده می شود. با استفاده از این روش، می توان عیوب مانند به وجود امدن بریدگی'، تخلخل ۲، ترک ۳ و وجود ناخالصی های حبس شــده ^۴ را در جوش تشــخیص داد. همچنین، می توان با استفاده از تصاویر گاما، کیفیت جوش را ارزیابی کرده و اطمینان حاصل کرد که جوش به درستی انجام شده است [۱ و۲].

چشمهٔ مورد استفاده در پرتونگاری گاما ، رادیوایزوتوپهای گسیلنده گاما مانند ایریدیوم-۱۹۲ و کبالت-۶۰ هستند و برای بررسی دیوارهای ضخیم در لولهها کاربرد دارند [۶–۳]. مزایای استفاده از پرتونگاری گاما قابلیت نفوذ در ضخامتهای بالای قطعات فلزی، قدرت تفکیک بالا و بررسی جزئیات دقیق در پرتونگاری قطعات ضخیم است. همچنین استفاده از آن در شرایط محیطی مختلف آسان تر است و نیاز نیاز به سیستمهای الکتریکی برای تغذیه ندارد. حجم چشمهها کم، قابلیت حمل و نقل آسان است [۴–۳].

پسمانه کم، قابیک حمل و نقل اسال است ۲۹۱۱. با این حال، پرتونگاری گاما دارای برخی محدودیتها نیز است که عبارتند از: نیاز به مجوزهای خاص برای استفاده از چشمههای تابش گاما، خطرات پرتوی برای کارکنان و محیط زیست در صورت عدم رعایت اصول ایمنی، هزینههای بالا ریست در صورت عدم رعایت اصول ایمنی، هزینههای بالا برای تهیه و نگهداری منابع تابش گاما، تغییرات اکتیویته و تضعیف چشمه با زمان و عدم امکان خاموش کردن پرتوهای گاما.

در تصاویر پرتو ایکس، از منابع تابش ایکس مانند لولههای

تولید کننده ایکس استفاده می شود. تصاویر ایکس قابلیت نفوذ به ضخامتهای کمتر را دارند و برای بررسی ضخامتهای کم قطعات مورد استفاده قرار می گیرند. پر تو گاما برای ضخامتهای بیشتر استفاده می شوند و عمق نفوذ بیشتری دارند. تصاویر پر تو ایکس معمولاً با قدرت تفکیک بالا و جزئیات دقیق تری نسبت به تصاویر حاصل شده از پر تونگاری گاما داردند ولی برای ضخامتهای زیاد فلزات به علت انرژی کمتر قابل دسترسی تصاویر خوبی حاصل نمی کنند [۴].

با توجه به مات شدگی و کیفیت پایین تصاویر پرتونگاری گاما، استفاده از روشهای پردازش تصویر، میتواند کیفیت تصاویر را بهبود دهد و عیوب به طور دقیقتر تشخیص داده شود. همچنین، این روشها به کارشناسان کمک میکنند تا اطلاعات بیشتری از تصاویر استخراج کنند و تحلیل دقیقتری از عیوب انجام دهند [۹-۷].

پرتونگاری گاما یکی از کاربردهای اصلی در بررسی جوشکاری لولههای فلزی است. در جوشکاری دو قطعه مختلف با روشهای مختلف جوشکاری مانند جوشکاری قوس الکتریکی فلزی و جوشکاری فلزات نرم اتصال پیدا می کنند. هر گونه ناهمگنی و ناپیوستگی در محل جوش باعث تنش و شکستگی قطعه از این محل میشود. شناسایی این عیوب با پرتونگاری انجام می سود. برای بهبود تباین (کنتراست) تصویر میتوان از روشهای پردازشی مختلف استفاده کرد [۷]. اصولاً شناسائی عیوب مختلف در تصاویر پرتونگاری به کمک اختلاف در میزان روشنائی آنها صورت میپذیرد که عامل مهم تباین را ایجاد می کند. در کنار این عامل، قدرت تفکیک مکانی تصاویر هم عامل تعیین کنندهای برای تشخیص لبهها و عیوب ریز به شمار می ود. پس قدرت تفکیک مکانی و تباین دو عامل مهم برای تشخیص عیوب در

روشهای پردازش تصویر حوزههای مختلفی دارند که هنوز در حال پیشرفت هستند. این الگوریتهها بر اساس علم ریاضی میتوانند تغییراتی در تصویر ایجاد کنند که باعث تغییرات تباین شوند. مری و همکاران روشهای سادهای بر

¹ Undercut

² Porosity

³ Crack

⁴ Slag inclusion

اساس صافی میلنه^۱ و لبهیابی^۲ را در سال ۲۰۱۵ ارلئه کردند [۷]. کسبان و همکاران در سال ۲۰۱۲ از چند صافی از جمله وینر^۳ برای پردازش تصاویر پرتونگاری گاما استفاده کردند [۸]. در بسیاری از موارد استفاده از صافیهای پیشرفته باعث بهبود بیشتر تباین تصاویر میشود. میرزاپور و همکاران روش در سال ۲۰۲۱ از روش درهم آمیختگی^۴ بر اساس هوش مصنوعی⁶ برای پردازش تصاویر ایکس استفاده مختلفی برای پردازش تصاویر پرتونگاری استفاده شده است مختلفی برای پردازش تصاویر پرتونگاری استفاده شده در پردازش پارامترهایی از تصویر استخارج میشوند که میتوانند اطلاعات مختلفی در اختیار مفسر بگذارند.

استفاده از منظمساز وردش³(TV)، یک روش بسیار متداول برای نویززدایی از تصاویر است. این روش که اولین بار توسط رودین، اوشر و فاطمی [۱۰] پیشنهاد شد تنها برای تصاویری که بصورت قطعهای هموار هستند عملکرد مناسبی دارد و برای تصاویر طبیعی معمولاً منجر به آرتیفکت یا درستنمای پلهای^۷، کاهش تباین و از دست رفتن جزئیات کلیدی در تصاویر می شود [۱۱]. برای غلبه بر این ایرادها، انواع مختلفی از روش های مبتنی بر وردش TV⁸، مانند روش های وردش غیرموضعی و وردش تعمیمیافته ۱۰، پیشنهاد شده است که همه این روشها از نظر محاسباتی دارای هزینهٔ زیادی هستند[۱۲]. مطالعات نشان داده است که منظمسازهای غیرمحدب، مانند منظمساز ناهمسانگرد و p < 1 و V^p ، نسبت به منظم سازهای محدب TV^p عملکرد بهتری در حفظ لبههای تصویر دارند [۱۳]. در این مقاله، مشابه با مقالة [۱۴]، از یک روش وردش همسانگرد-ناهمسانگرد وزندار ^{۱۱} (WAITV)، که ویژگیهای مثبت هر دو نوع وردش را برای نویززدایی از تصویر به کار میبندد، استفاده می کنیم. نتایج پیادهسازی روش WAITV بیانگر کارایی این روش در تولید تصاویر با نویز کمتر و تباین بیشتر است. در این تحقیق از روش وردش همسانگرد- ناهمسانگرد

¹ Median Filter

- ² Edge detection
- ³ Wiener Filter
- ⁴ Convolution
- ⁵ Artificial intelligence
- ⁶ Total variation
- ⁷ Staircasing artifacts

وزندار برای پردازش تصاویر پرتونگاری گاما استفاده شده است. تعداد تصاویر گامای استفاده شده ۲۴ تصویر مربوط به تصاویر پرتونگاری جوشکاری لولههای نفت و گاز است که با روش فیلم پرتونگاری شدهاند.

۲- روشها

۲-۱ پر تونگاری گاما

در این تحقیق از ۲۴ تصویر پرتونگاری که با پروژکتور گاما در یک سایت بازرسی خطوط لوله تهیه شده، استفاده شده است. این فیلمها با اسکنر مخصوص فیلم به تصاویر دیجیتال trدیل شدهاند. این اسکنر با قدرت تفکیک مکانی ۲۵۰ dp برای تبدیل فیلمها به تصاویر دیحیتال مورد استفاده قرار گرفته است. پرتونگاری از چشمه گامای ایریدیم –۱۹۲ با فعالیتهای متفاوت مطابق جدول ۱ برای هر پرتونگاری بوده فعالیتهای متفاوت مطابق جدول ۱ برای هر پرتونگاری بوده است. ضخامت لولهها و مدت زمان پرتودهی ^{۱۲}نیز در جدول برای ۵ لوله آورده شده است. برای جوشکاری از جوشکاری قوسی با الکترود دستی روکش دار (^{۱۳} SMAW) استفاده شده است.

مدت زمان پرتونگاری	ها و	، لوله	مشخصات	- 1	جدول

فعاليت	اندازه	اندازه	شماره
(Ci)	ضخامت	لوله	لوله
	(inch)		
۳۰/۷	۱۸/۸	٨	١
٩	۶/۰۲	۴	۲
26/19	۶/۰۲	۴	٣
24	۶/۰۲	۴	۴
19/98	۶/۳۵	١٢	۵
	فعالیت (Ci) ۳۰/۷ ۹ ۲۴/۱۹ ۲۴	اندازه فعالیت ضخامت (Ci) (inch) ۳۰/۷ ۱۸/۸ ۹ ۶/۰۲ ۲۴/۱۹ ۶/۰۲ ۲۴ ۶/۰۲ ۱۹/۹۶ ۶/۳۵	اندازه اندازه فعالیت لوله ضخامت (Ci) (inch) ۳۰/۷ ۱۸/۸ ۸ ۹ ۶/۰۲ ۴ ۲۴/۱۹ ۶/۰۲ ۴ ۲۴ ۶/۰۲ ۴ ۱۹/۹۶ ۶/۳۵ ۱۲

چیدمان پرتونگاری در شکل ۱ نشان داده شده است. دوربین گاما از نوع سنتینیل 880 دلتا با قدرت بارگزاری حداکثر ۱۵۰ کوری ایریدیوم-۱۹۲ و تیوب هدایت چشمه در تصویر مشاهده میشوند. فیلم پرتونگاری از نوع کداک (AA-400)

- ⁸ Total Variation
- ⁹ Nonlocal TV
- ¹⁰ Generalized TV
- ¹¹ weighted anisotropic–isotropic total variation
- ¹² Exposure time
- ¹³ Shielded Metal Arc Welding

با دانهبندی^۱ متوسط به دور منطقهٔ جوشکاری پیچانده شده است. این فیلم جزء فیلمهای با سرعت بالا و کیفیت متوسط محسوب می شود. از انواع لوله با ضخامتها و قطرهای مختلف پرتونگاری انجام شده است.

شکل ۱) چیدمان برای پر تونگاری گاما

۲–۲ تئوری روش وردش همسانگرد– ناهمسانگرد وزندار

فرض کنید $W \in \mathbb{R}^{M \times N}$ بیانگر یک تصویر و عملگر گرادیان گسسته $(\nabla_{x}u)_{i,j}, (\nabla_{y}u)_{i,j}) = (\nabla_{x}u)_{i,j}$ که در آن $x \nabla$ و $x \nabla$ به ترتیب بیانگر عملگرهای تفاضل افقی و عمودی هستند. بدون در نظر گرفتن برخی جزئیات، تابع وردش همسانگرد _{2,1}|| ∇u || و وردش ناهمسانگرد₁|| ∇u || بصورت زیر فرمول بندی می شوند:

$$||\nabla u||_{2,1} = \sum_{i=1}^{M} \sum_{j=1}^{N} \sqrt{(\nabla_{\mathbf{x}} u)_{i,j}^{2} + (\nabla_{\mathbf{y}} u)_{i,j}^{2}}$$
(1)
$$||\nabla u||_{1} = \sum_{i=1}^{M} \sum_{j=1}^{N} |(\nabla_{\mathbf{x}} u)_{i,j}| + |(\nabla_{\mathbf{y}} u)_{i,j}|.$$
(Y)

$$\min_{u} \lambda \langle u - f \log u, \mathbb{I} \rangle + ||\nabla u||_{1} - \alpha ||\nabla u||_{2,1}$$
(7)

که در آن f تصویر نویزی، $0 < \lambda$ پارامتر منظم ساز و . کنترل کنندہ تنکی عملگر گرادیان $\alpha \in (0,1)$ مساله (۳) به دلیل وجود جمله نُرم-۱، یک مساله بهینهسازی نامحدب است و حل مستقیم آن دارای هزینه بالایی است زیرا این نوع مسائل در دسته مسائل NP-hard^۳ قرار می گیرند. یکی از روشهای حل این نوع مسائل، استفاده از تکنیکهایی است که مساله اصلی را به چند زیرمساله^۴ تبدیل می کنند بنحوی که هر کدام از زیرمسالهها با هزینه محاسباتی کمتری قابل حل باشند. در این مقاله، برای حذف نویز و بدست آوردن تصویر با کیفیت بیشتر و تباین بالاتر از استراتژی حذف پس زمینه استفاده می کنیم که در آن، مشلبه با مقلله [١٠]، برای حل مسلله WAITV، از روش مسير متناوب ضرايب (ADMM^۵)، که یک روش سریع و کارا را برای حل مسائل بهینهسازی مقید است، استفاده می کنیم. فرم لاگرانژ مساله (۳) را می توان بصورت زیر در نظر گرفت:

 $\begin{aligned} \mathcal{L}_{\beta}(u,v,w,y,z) &= \lambda \langle v - f \log v, \mathbb{I} \rangle + \\ ||w||_{1} - \alpha ||w||_{2,1} + \langle y, u - v \rangle + \frac{\beta}{2} ||u - v||_{2}^{2} + \\ \langle z, \nabla u - w \rangle + \frac{\beta}{2} ||\nabla u - w||_{2}^{2}, \end{aligned}$

 $z = (z_x, z_y) \in v \in \mathbb{R}^{M \times N}$ بیانگر ضرایب لاگرانژ بوده و 0 < 0 یک $\mathcal{A} \times \mathbb{R}^{M \times N} \times \mathbb{R}^{M \times N}$ بیانگر ضرایب لاگرانژ بوده و $0 < \beta$ یک پارامتر جریمه² است. روش ADMM بصورت تکراری همه متغیرهای فوق را بروزرسانی می کند تا شرایط توقف مهیا شود. همگرایی روش ADMM به یک نقطه بهینه موضعی مسأله (۳) اثبات شده است [۱۶]. فرض کنید \mathcal{T} و \mathcal{T} به ترتیب بیانگر تبدیل فوریه دوبعدی و معکوس آن باشند و v مولفهای باشند. بدون در نظر گرفتن جزئیات، تکرارهای مولفهای باشند.

² Sparsity of the gradient operator

³ Non-deterministic Polynomial-time hard

⁴ Subproblems

⁵ Alternating direction method of multipliers

⁶ Penalty parameter

$$u_{k+1} = \mathcal{F}^{-1} \left(\frac{\mathcal{F}(\beta_k v_k - y_k) - \mathcal{F}(\nabla)^* \circ \mathcal{F}(z_k - \beta_k w_k)}{\beta_k \mathcal{F}(l + \nabla^T \nabla)} \right),$$
(Δ)

$$\frac{\nu_{k+1} - \frac{(\beta_k u_{k+1} + y_k - \lambda \mathbb{I}) + \sqrt{(\beta_k u_{k+1} + y_k - \lambda \mathbb{I})^2 + 4\lambda \beta_k f}}{2\beta_k}, \qquad (\pounds)$$
$$(w_{i,j})_{k+1} = Prox\left((\nabla u_{k+1})_{i,j} + \frac{(\pounds)}{2\beta_k}\right)$$

$$\frac{(z_k)_{i,j}}{\beta_k}, \alpha, \frac{1}{\beta_k} \Big), \tag{Y}$$

که در آن عملگر Prox، بیانگر عملگر پروگزیمال است. الگوریتم ۱، بیانگر مراحل اصلی روش ADMM برای حل مساله (۳) میباشد.

ریتم ۱ : نویززدایی از تصاویر پرتونگاری با روش	الگو
ADN و حذف پسزمينه	ЛМ
دی: λ پارامتر تنظیم، eta_0 پارامتر جریمه، $\sigma>1$ و	وروه
$\epsilon > 0$ خطا	مقدار
یر اولیه: <i>u</i> ₀ , w ₀ , z ₀	مقاد
k = 0	.١
ت ا این شرط $\in rac{\ u_k - u_{k-1}\ }{\ u_k\ }$ مراحل را انجام بده	۲.
را از رابطه (۵) محاسبه کن u_{k+1}	۳.
را از رابطه (۶) محاسبه کن v_{k+1}	٤.
را از رابطه (۷) محاسبه کن W_{k+1}	۰.
این محاسبات را انجام بده	٦.
$y_{k+1} = y_k + \beta_k (u_{k+1} - v_{k+1}).$	
$z_{k+1} = z_k + \beta_k (\nabla u_{k+1} - w_{k+1}).$	
$\beta_{k+1} = \sigma \beta_k.$ k := k + 1	
اگر شرط برآورده شده برو مرحله ۸ وگرنه از مرحله ۳	.٧
را تکرار کن	
$\bar{u} = u_{k+1}$	۰.
$u^* = f - \bar{u}$	۹.

کیفیت تصاویر در محیط برنامه نویسی 2021- MATLAB و با استفاده از پردازندهٔ Intel® Core™ i9 با 16 Gbyte حافظه دینامیکی صورت گرفته است.

۳- نتايج

در این تحقیق لولههای گاز با روش تصویربرداری گاما پرتونگاری شـده و روش وردش همسانگرد- ناهمسانگرد

وزندار برای بهبود تصاویر پرتونگاری به کارگرفته شده است. ابعاد پرتونگارههای تهیه شده حدود ۲۶۰۰ ۶۸۰ بوده است. در شکل ۲-الف تصویر پرتونگاری از جوش یک لوله ۸ اینچی که مطابق ردیف ۱ جدول ۱ پرتونگاری شده، نشان داده شده است. در روی شکل ریشه و مرزجوش، خط کش سربی، حروف سربی و قسمتهای عیوب جوش مانند حفره (نشانگر A)، تعقر جوش (نشانگر B) و ذوب ناقص جوش (نشانگر C) قابل مشاهده هستند. در شکل ۱–ب تصویر پردازش شده با WAITV نشان داده شده است. برای بازسازی تصاویر پارامتر $\beta_0 = \cdot / \gamma_0 \lambda = \cdot / \cdot \cdot \circ \lambda = \cdot \cdot \circ \lambda = \cdot \cdot \circ \lambda$ و ADMM مطابق مرجع [١٠] در نظر گرفته شدهاند. مقایسه دو شکل ۲-الف و ب نشـان میدهد که مرز و ریشـه جوش در تصـویر بازسازی شده بهتر دیده میشود. همچنین حفره در تصویر بازسازی شده واضحتر است (نشانگر A)، تغییرات ذوب ناقص جوش (نشانگر C) قابل ملاحظه تر است. به علت تغییرات روشنایی پیکسلها عیب تقعر جوش (نشانگر B) در تصویر بخوبي قابل تشخيص نيست.

شکل ۲) الف تصویر پرتونگاری لوله ۸ اینچی ب- تصویر بازسازی آن

در شکل ۳-الف تصویر پرتونگاری جوش لوله ۴ اینچی مطابق با مشخصات ردیف ۲ جدول ۱ نشان داده شده است. در روی شکل پیوستگی ریشهٔ جوش (نشانگر A) مشخص است ولی واضح نیست، همچنین حروف سربی و خط کش سربی واضح دیده می شوند. مقایسهٔ تصویر پرتونگاری با تصویر بازسازی شده نشان می دهد که در تصویر پردازش شده شکل ۳-ب ریشهٔ جوش در تصویر بازسازی شده بهتر دیده می شود (نشانگر A). ترک طولی در امتداد جوش مشخص است (نشانگر B). همچنین بریدگی در کنار جوش

که ناشی از تغییرات ذوب الکترود در امتداد جوشکاری است نیز در تصویربازسازی شده بهتر دیده میشود (نشانگر C).

شکل ۳) الف تصویر پرتونگاری لوله ۴ اینچی ب- تصویر بازسازی آن

در شکل ۴ – الف و ب تصویر پرتونگاری یک لوله دیگر ۴ اینچی و تصویر پردازش شده آن نشان داده شدهاند. در کل این تصویر از نظر مفسر به علت پرتونگاری نامناسب اولیه مورد قبول نمیباشد و اطلاعات زیادی را در بر ندارد. در روی شکل پیوستگی ریشه جوش (نشانگر A) واضح نیست ولی حروف سربی و خط کش سربی واضح دیده میشوند. در تصویر پردازش شده شکل ۴ – ب ریشه جوش در تصویر بازسازی شده بهتر دیده میشود (نشانگر A). کثیفی در قسمتهای مختلف دیده میشود که نشان میدهد لوله در خاک بوده است (نشانگر B). همچنین حفره در تصویر بازسازی شده واضحتر است (نشانگر C). قابل ملاحظهتر است. به علت تغییرات روشنایی پیکسلها عیب تعقر جوش در تصویر بخوبی قابل تشخیص نیست.

شکل ۴) الف تصویر پرتونگاری لوله ۴ اینچی ب- تصویر بازسازی آن

شکل ۵- الف و ب تصویر پرتونگاری و تصویر بازسازی شده یک لوله ۴ اینچی نشان داده شدهاند. مشخصات لوله و پرتونگاری در ردیف ۴ جدول ۱ آورده شدهاند. پرتو نگاری و در این تصاویر نیز علاوه بر بهتر مشخصشدن ریشه و مرز جوش در تصویر بازسازی شده تراکم الکترود ذوب در قسمت های مختلف جوش مشخصتر شده است (نشانگرهای A و B.

پرتونگاری یک لوله ۱۲ اینچی در شکل ۶-الف نشان داده شده که مشخصات لوله و پرتونگاری در ردیف ۵ جدول ۱ درج شده است. در تصویر پرتونگاری ریشه جوش و تغییرات در ذوب الکترود جوش در امتداد جوش دیده میشود. در تصویر بازسازی شده شکل ۶-ب علاوه بر بهتر دیده شدن مسیر ذوب الکترود در امتداد ریشه جوش ۲ خط از IQI نیز دیده میشوند (نشانگر A) که در تصویر پرتونگاری اصلی قابل مشاهده نیستند. همچنین ذرات خاک نیز در طول مسیر جوشکاری قابل مشاهده هستند (نشانگر B).

شکل ۵) الف- تصویر پرتونگاری یک لوله ۴ اینچی ب-تصاویر بازسازی شده آن

نتایج ۲۴ تصاویر پرتونگاری و تصاویر پردازش شده آنها در این تحقیق توسط سه متخصص پرتونگاری ارزیابی شد. نواحی ریشه جوش، مرز ریشه، عیوب، آلودگیهای خاکی و IQI ارزیابی شدند. متوسط امتیازات داده شده توسط متخصصین که بین ۱ تا ۱۰۰ بوده در نمودار شکل ۷ آورده شده است. نتایج نشان میدهد که از نظر متخصصین عیوب ترک و ریشه جوش در تصاویر پرتونگاری و پردازش شده تفاوت محسوسی نداشتهاند ولی نواحی خطوط IQI و آلودگیهای خاکی حدود ۲۰٪ بهبود پیدا کرده و در تصاویر پردازش شده بهتر دیده میشوند. همچنین نواحی مرز جوش و عیب حفره نیز از نظر متخصصین در تصاویر پردازش شده

۴- نتیجهگیری

در این تحقیق تصاویر پرتونگاری گاما با ایریدیم ۱۹۲ برای لولههای گاز ۴ تا ۱۲ اینچی تحت زمانهای مختلف تابش مورد بررسی قرار گرفته است. در تصاویر پرتونگاری هرچند نواحی مختلف مانند ریشه جوش و عیوب مشخص هستند ولى مات شدكي باعث عدم وضوح لبهها شده است. برای بهبود تباین تصاویر پرتونگاری از روش وردش همسانگرد- ناهمسانگرد وزندار (WAITV) استفاده شده است. نتایج ارزیابی نشان میدهد که از نظر متخصصین استفاده از روش WAITV برای افزایش تباین نواحی مختلف جوش و بررسی عیوب آنها مناسب بوده است. متخصصین افزایش تباین تصاویر پردازش شده را از ۱۰ تا ۲۰٪ تأئید میکنند. از نظر متخصصین با توجه به تغییرات روشانایی در پیکسالها و امکان ایجاد عیوب غیر واقعی (ارتیفکت) استفاده از این روش و روشهای پردازشی دیگر تنها در صورت مقایسه با تصویر پرتونگاری اصلی قابل تفسير است.

• تعارض منافع
 هیچگونه تعارض منافع توسط نویسندگان وجود ندارد.

⁹- منابع

[1] Harry E M., Clinton M. L; Daniel J. Sch.; Peter J. Sh. (2016). X-Ray Imaging: Fundamentals, Industrial Techniques and Applications. Boca Raton, Fl, USA: Taylor and Francis, CRC Press. p. 187. ISBN 9781420009767.

[2] Woodford C., Ashby P. (2020) Non-Destructive Testing and Radiation in Industry, IAEA International Nuclear Information System. Retrieved 31 May 2020.

[3] Polee C, Chankow N, Srisatit S, Thong-Aram D (2015) An industrial radiography exposure device based on measurement of transmitted gamma-ray intensity, IOP Publishing, Journal of Physics: Conference Series 611 012020, doi:10.1088/1742-6596/611/1/012020

[4]. K Edalati, N Rastkhah, A Kermani, M Seiedi, A Movafeghi The use of radiography for thickness measurement and corrosion monitoring in pipes, International journal of pressure vessels and piping 83 (10), 736-741. SIAM Journal on Imaging Sciences, vol. 8, no. 3, pp. 1798–1823.

[16] [21] Lou Y., Yan M. (2018) Fast I1–I2 minimization via a proximal operator, Journal of Scientifc Computing, 74(2), 767–785.

[5] Birchall I., Brown C.B., Knowles S.B. (1975) Gamma radiography using short half-life radioisotopes, The International Journal of Applied Radiation and Isotopes, 26(3), March, Pages 141-145, <u>https://doi.org/10.1016/0020-708X(75)90154-4</u>.

[6] ISO 17636-1 (2022) Non-destructive testing of welds — Radiographic testing — Part 1: X- and gamma-ray techniques with film.

[7] Mery D, Pieringer Ch. (2021) Computer Vision for X-Ray Testing: Imaging, Systems, Image Databases, and Algorithms, 2nd ed, Springer.

[8] Kasban H., Zahran O., Arafa H., El-Kordy M., Elaraby S.M.S., Abd El-Samie F.E. (2011), Welding defect detection from radiography images with a cepstral approach, NDT & E International,44, 2, 226-231, <u>https://doi.org/10.1016/j</u>.ndteint. 2010.005

[9] Mirzapour M, Movafeghi A, Yahaghi E (2021) Quantitative weld defect sizing using convolutional neural network-aided processing of RT images, Insight ,63 ,3 ,DOI: 10.1784/insi.2021.63.3.141

[10] Rudin L. I., Osher S., Fatemi E., (1992) Nonlinear total variation based noise removal algorithms, *Physica D: Nonlinear Phenomena*,. 60 (1-4), 259–268.

[11] Lysaker M., Lundervold A., Tai X.-C. (2003) Noise removal using fourth-order partial differential equation with applications to medical magnetic resonance images in space and time, *IEEE Transactions on Image*

Processing, vol. 12, no. 12, pp. 1579–1590.

[12] Remez T., Litany O., Giryes R., Bronstein A. M. (2018) Class-aware fully convolutional Gaussian and Poisson denoising *IEEE Transactions on Image Processing*, vol. 27, no. 11, pp. 5707–5722.

[13] Zeng C., Wu C (2018) On the edge recovery property of noncovex nonsmooth regularization in image restoration, SIAM Journal on Numerical Analysis, vol. 56, no. 2, pp. 1168–1182

[14] Bui K., Lou Y., Park F., Xin J. (2023) Weighted Anisotropic-Isotropic Total Variation for Poisson Denoising, In *2023 IEEE International Conference on Image Processing (ICIP)* (pp. 1020-1024).

[15] Lou Y., Zeng T., Osher S., Xin J. (2015) A weighted difference of anisotropic and isotropic total variation model for image processing,"

فناوري آزمون هاي غېرمخرب